

חַת־ת לַיּוֹם שְׁשִׁי פְּרֻשָׁת וַיֵּצֵא עֶרְב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ י"א בְּסֻלּוֹ ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְיַד עֵינֵי ה' אֶלְקֵיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שְׁשִׁי עִם רִשׁוּי

יעקב עוזב את חרן עם משפחתו. כשלבן נודע מכה, הוא רודף אחריהם ומשיג אותם. לבן כועס עליהם שלא אמרו שהם עוזבים ועל כך שגנבו לו את התרפים - האלילים.

היות והגיע הזמן ללכת, יעקב החל במסע חזרה לארץ ישראל לאביו יצחק. הוא לקח את כל הבהמות והכסף שהרויח.

לבן לא היה במקום, הוא הלך כדי לגזוז את צאנו, ולא היה בבית. רחל לקחה את התרפים (פסלים) של אביה, בתקוה שזה יגרם לו להפסיק לעבד עבודה זרה. יעקב לא אמר ללבן שהם הולכים וברח יחד עם כל משפחתו ורכושו.

יעקב רצה שיהיה ברור ונראה מדוע הוא עזב את ארץ ישראל מלכתחלה, במטרה שיולדו לו ילדים לבצע את עבודת ה' בעולם. לבן הציב את ילדיו בראש, למרות שבדרך כלל ההורים הם הראשונים.

שלושה ימים מאחר יותר, לבן גילה שיעקב ברח. הוא לקח את בניו ורדף אחריהם במשך שבוע, הוא השיג אותם בהר גלעד. ה' נגלה ללבן בחלום ואמר לו להזהר מה הוא אומר ליעקב, היות ויעקב אינו מאמין לו.

לבן פעס מאוד על יעקב "רמיית אותי וברחת עם בנותי כאלו הן שבויות מלחמה שהולכות לכלא. מדוע לא אמרת לי שאתם הולכים? הייתי עורך לכם מסבת פרידה עם כלי נגינה, וככה לא נתת לי אפלו אפשרות לנשק את נכדי לפני פרידתנו מהם. זה לא יפה!".

"הייתי מכאיב לך, אבל ה' הזהיר אותי לשים לב מה אני אומר לך. אבל למה ברכת? אני יודע שהרבה פעמים רצית לחזור הביתה, אבל אמרתי לך למה עליך להשאיר, התעשרת מאוד בביתי. ומדוע גנבת את הפסלים שלי?"

יעקב ענה ללבן על פי הסדר: "חששתי לומר לך שאנו הולכים בגלל שאולי תקח ממני את רחל

ולאָה. וְלִקְחַת אֶת הַפְּסָלִים שְׁלֶךְ? אִם מִיִּשְׁהוּ כָּאֵן עָשָׂה זֹאת, הוּא יָמוּת. לֶךְ חֲפֵשׂ מִי לֶקַח אוֹתָם וְתִקַּח אוֹתָם אֶלֶיךָ חֲזָרָה. (יַעֲקֹב לֹא יָדַע שֶׁרַחֵל לֶקְחָה אוֹתָם, אֲבָל בֵּינָן שְׁאֵמַר זֹאת, זוֹ אַחַת הַסְּבוּת שֶׁבְּגִלְלוֹן רַחֵל אֲמַנּוּ נִפְטָרָה עַל אִם הַדָּרֶךְ).

לָבֵן הֵלֶךְ קוֹדֵם כֹּל לְאֹהֶל שֶׁל רַחֵל, וְאַחַר כֵּן לְאֹהֶל שֶׁל לֵאָה. הוּא חֲפֵשׂ שׁוֹב בְּאֹהֶל שֶׁל רַחֵל, אֲבָל עַדִּין לֹא מִצָּא אֶת הַפְּסָלִים שְׁלוֹ. הוּא חֲפֵשׂ בְּאֹהֶל שֶׁל בִּלְהָ וְזִלְפָּה, וְשׁוֹב הֵלֶךְ חֲזָרָה לְאֹהֶל שֶׁל רַחֵל, בְּגִלְלוֹ שֶׁחָשַׁב שְׂאוּלֵי הִיא לֶקְחָה אוֹתָם.

בְּאֵמַת רַחֵל הִנִּיחָה אֶת הַפְּסָלִים מִתַּחַת לְאֶפְרַיִם שֶׁל הַגָּמֵל (הַמְּקוֹם שִׁוְשָׁבִים עָלָיו) הִיא יֹשֶׁבֶת עֲלֵיהֶם. לָבֵן, לְמִירוֹת שֶׁלָּבֵן חֲפֵשׂ רַבּוֹת, הוּא לֹא מִצָּא אוֹתָם. רַחֵל הִתְנַצְּלָה שֶׁהִיא אֵינָה יוֹרֶדֶת מִהַגָּמֵל, אֲבָל הִיא לֹא הִרְגִּישָׁה טוֹב.

יַעֲקֹב בֵּעֵס עַל לָבֵן: "מִדּוּעַ רָדַפְתָּ אַחֲרַי? לֹא מִצָּאתָ כָּאֵן שׁוֹם דָּבָר שֶׁשִּׁיךְ לְךָ! מֵעוֹלָם לֹא גִזַּלְתִּי מִמֶּךָ בְּהֵמָה בְּשַׁעֲבַדְתִּי עִבּוּרְךָ וְאִם בְּהֵמָה אֲבָדָה אוֹ נִזְוָקָה שֶׁלִּמְתִּי לְךָ עַל כֵּן. עֲבַדְתִּי כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, בְּשִׁמְשׁ הַחֲמָה וּבִקְרָה הַעֲזָ וְאֶפְלוּ לֹא יִשְׁנַתִּי.

עֲבַדְתִּי בְּעִבּוּרְךָ בְּמִשְׁךָ 20 שָׁנָה - 7 שָׁנִים לְרַחֵל, 7 לְלֵאָה וֶ6 שָׁנִים עִבּוּר קִבְלַת שְׂכָרָה. אֶת שְׂכָרִי הִחֲלַפְתָּ שׁוֹב וְשׁוֹב. לֹא עֲזַרְתָּ ה' הֵייתָ שׁוֹלַח אוֹתִי מִבֵּיתְךָ לְלֹא כֶּסֶף בְּכֹלל. אֲבָל ה' רָאָה אֶת עֲבוּדְתִּי הַקָּשָׁה וְאָמַר לְךָ אֶתְמוּל בְּלֵילָה לְהַזְהִיר בְּדַבְרֶיךָ אֵלַי."

תְּהֵלִים / יוֹם י"א לַחֲדָשׁ פְּרָקִים ס' - ס"ה

בְּתֵהִלִּים שֶׁל הַיּוֹם, דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמַר כִּי־צַד הַנְּשִׁמָּה שְׁלוֹ רוֹצָה לְהִיּוֹת קְרוֹבָה לֵה'. הוּא מִמְשִׁיל זֹאת לְאָדָם שֶׁצָּמָא לְמִים בְּמִקוֹם שֶׁבּוֹ אֵין כְּלוּם: "צָמָאָה לְךָ נִפְשִׁי"

הַרְבֵּי מִסְבִּיר שֶׁכְּשֶׁאָדָם מְאִד צָמָא וְאֵין לוֹ מִים, כְּשֶׁהוּא מִגִּיעַ לְבִסּוּף לְמִקוֹר מִים הַמִּים מְאִד טְעִימִים לוֹ הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר כֹּל מִים אַחֲרִים.

אוֹתוֹ דָּבָר גַּם עִם כְּשֶׁהַנְּשִׁמָּה מִרְגִּישָׁה שֶׁהִיא לֹא קְרוֹבָה לֵה', וְהִיא בְּאֵמַת "צָמָאָה" לְהַרְגִּישׁ קְרוֹב לֵה', אֲזַ כְּשֶׁהִיא אֲכֹן לּוֹמֶדֶת תּוֹרָה וּמְקִיַּמַת מִצְוֹת וּמִרְגִּישָׁה קְרִיבָה לֵה', הַנְּשִׁמָּה מִרְגִּישָׁה אֶפְלוּ יוֹתֵר טוֹב מֵאֲשֶׁר קוֹדֵם.

זוֹ הַסְּבָה שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמַר בְּפִסּוּק הַבָּא "כֵּן בִּקְדָשׁ חֲזִיתִיךָ" הַלּוֹאִי וְהֵייתִי יָכוֹל לְרְאוֹתְךָ כֵּן בְּקִדְשׁ, וְלֹא רַק כְּשֶׁאֲנִי מִרְחַק מֵה'. כְּשֶׁמְשִׁיחַ יָבוֹא, אֲנִי נוֹכַח לְרְאוֹת אֶת ה'. הַלּוֹאִי שֶׁנִּרְגִּישׁ אֶת תְּחוּשַׁת הַרְוּוּיָה שֶׁאֲנַחְנוּ מִרְגִּישִׁים עִכְשָׁו אַחֲרֵי תְחוּשַׁת הַצָּמָא הַכָּבֵד בְּגִלְלוֹת.

תְּנִיָּא / קוֹנְטֵרַס אַחֲרוֹן (י"א כְּסִילוֹ שָׁנָה פְּשוּטָה)

בְּקוֹנְטֵרַס אַחֲרוֹן הַאֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן מִסְבִּיר מִדּוּעַ הוּא כָּתַב מִסְפָּר דְּבָרִים בְּתִנְיָא, בְּפִלְפּוּל אַרוּךְ. (אֶפְשָׁר לְרְאוֹת כָּאֵן עַד כַּמָּה מְדִיק הַתְּנִיָּא, לְאֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן הֵי סְבוּת מְדִיקוֹת וְטוֹבוֹת מִדּוּעַ כָּתַב מֵה שְׁכָתַב).

בְּשִׁלְחוֹן עִרוּךְ אֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן יִשְׁנֵנו גַּם קוֹנְטֵרַס אַחֲרוֹן, בּוֹ הוּא מִסְבִּיר מִדּוּעַ כָּתַב דְּבָרִים מְסִיַּמִּים בְּשִׁלְחוֹן עִרוּךְ בְּפִלְפּוּל אַרוּךְ. (פִּלְפּוּל מְשִׁמְעוֹתוֹ שְׂאֵלוֹת, תְּשׁוּבוֹת וְהוֹכָחוֹת כְּמוֹ גְמָרָא).

סִימָן ד' בְּקוֹנְטֵרַס אַחֲרוֹן הוּא פִּלְפּוּל אַרוּךְ הַמְסְבִּיר מִדּוּעַ קִיּוּם מִצְוָה אוֹ לְמוּד הַלְכוֹת הַמִּצְוָה נִעְלָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר הַכּוֹנֵה וְתְחוּשַׁת הַקְּרִיבָה לֵה'.

הַאֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן אוֹמַר שֶׁהַלְכוֹת מִיְחֻדוֹת בֵּינָן שֶׁהֵן בְּאוֹת מִהַחֲכָמָה שֶׁל ה'.

הַיּוֹם הַאֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן שׁוֹאֵל שְׂאֵלָה: הֵאֵם כּוֹנֵה וְרוֹחֲנִיּוֹת אֵינָן נִחְשָׁבוֹת גַּם כֵּן חֲכָמָה? הַתְּשׁוּבָה הִיא שֶׁכֵּן, כְּמוֹכֵן שֶׁהֵן חֲכָמָה. אוֹלָם הֵן בְּאוֹת מִדְרָגָה שׁוֹנָה שֶׁל חֲכָמָה, וְלָכֵן יֵשׁ לָהֶן צוּרַת בְּטוּי שׁוֹנָה.

הַאֲדָמוֹר הַזֶּקֶן מִסְבִּיר בְּהִסְבְּרֵי חֲסִידוֹת עֲמוּקִים מְאֹד שֶׁיִּכּוֹל לְהִיּוֹת שֶׁיִּקְשֶׁה עֲלֵינוּ לְהִבִּין מִבְּלִי לְהִתְעַמֵּק בָּהֶם בְּמִשְׁךְ זְמַן רַב.

לְמִשְׁל, צָרִיךְ לְהִבְרִיר אֶת אַרְבַּעַת הָעוֹלָמוֹת, שֶׁבַע הַסְּפִירוֹת, חֲמִשָּׁת דַּרְגוֹת הַנְּשֻׁמָּה וְכִיצַד הַנְּשֻׁמוֹת שׁוֹנוֹת אֶצֶל הַמְּלָאכִים.

הִנֵּה דָבָר אֶחָד שֶׁתְּצַטְרֵכוּ לְדַעַת כְּשֶׁתִּהְיוּ מוֹכְנִים לְלַמֵּד זֹאת: נֶפֶשׁ רוּחַ וְנִשְׁמָה הֵן דַּרְגוֹת שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה, אוֹלָם הֵם גַּם שְׁמוֹת לְדַרְגוֹת שׁוֹנוֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת הַרוּחָנִים.

הַיּוֹם יוֹם / י"א כְּסֵלוֹ

בְּ"הַיּוֹם יוֹם " הַרְבֵּי מְרָאָה כַּמָּה תְּקוּנִים שְׁאֵמֹרִים לְהִיּוֹת בְּ"סְדוֹר עִם דָּא"ח".
הַסְּדוֹר עִם דָּא"ח הוּא סְדוֹר שֶׁל הַאֲדָמוֹר הַזֶּקֶן שֶׁיֵּשׁ בוֹ מְאֹמְרִים עַל חֻלְקִים מִהַתְּפִלָּה הַמְּדַפְּסִים בְּסַמִּיכוֹת לְקַטֵּעַ אוֹתוֹ הֵם מְבֹאָרִים בְּסְדוֹר.
בְּמִקּוּמוֹת רַבִּים יֵשׁ הַמּוֹן הַסְּבָרִים וּמַעֲט מְאֹד מְלִים מִהַתְּפִלָּה בְּכָל עֲמוּד.
(הַסְּדוֹר הַזֶּה נִקְרָא גַם "סְדֵר תְּפִלוֹת מִכָּל הַשָּׁנָה").

סֵפֶר הַמְּצוּוֹת / מְצוּוֹת עֲשֵׂה ק"ד

הַמְּצוּוֹה הַיּוֹמִית, **מְצוּוֹת עֲשֵׂה ק"ד**, הִיא שְׁאֲדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ מִחֻלָּה שֶׁנִּקְרָאת זָב, הוּא טָמֵא.

רְמַב"ם / הַלְכוֹת מְטַמְּאֵי מְשֻׁבָּב וּמוֹשֵׁב פְּרָקִים י', י"א, י"ב

הַיּוֹם לוֹמְדִים עוֹד עַל הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּטְמָמִים בְּטַמְּאֵת גּוֹף וַיְכּוּלִים לְטַמֵּא גַם דְּבָרִים אֲחֵרִים.
פְּרָק י'- לוֹמְדִים מֵהֶם כְּכֹל הַנִּרְאָה טַמְּאִים וְאֵלּוֹ שֶׁכָּכֵל הַנִּרְאָה טְהוּרִים. יְהוּדֵי שְׁלֵא יוֹדֵעַ הַרְבֵּה מִהַתּוֹרָה (עִם הָאֶרֶץ) הוּא כְּכֹל הַנִּרְאָה טָמֵא, הִיּוֹת וְהוּא כְּכֹל הַנִּרְאָה לֹא יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַהֲלָכוֹת. אֲבָל אִם אָדָם רוֹצֵה הוּא יְכוֹל לְהִיּוֹת "חֲבֵר" אָדָם שֶׁנִּזְדַּהַר וּמִקְפִּיד לְהִשָּׂאֵר טְהוּר. תְּלַמֵּיד חֶכֶם הוּא בְּדַרְךְ כָּלל "חֲבֵר".
פְּרָק י"א- יִשְׁנֵם זְמַנִּים שֶׁבָּהֶם מְאִמִּינִים לְעַם הָאֶרֶץ כְּשֶׁהוּא מַעֲיֵד עַל מִשְׁהוֹ מְסוּיִים שֶׁהוּא טְהוּר. בְּמַהֲלָךְ שְׁלוֹשֶׁת הַרְגָלִים אֲמֹרִים עַל כָּל יְהוּדֵי שֶׁהוּא "חֲבֵר". כָּלֵם מְטַהְרִים כְּדִי לְהַפְּנֵס לְבַיִת הַמִּקְדָּשׁ וְלָכֵן סוּמְכִים עֲלֵיהֶם שֶׁהֵם טְהוּרִים.
פְּרָק י"ב- הַרְמַב"ם אוֹמֵר מֵהֵן הַהֲלָכוֹת אִם קוֹרֵה וְאָדָם עִם הָאֶרֶץ שׁוֹמֵר עַל מִשְׁהוֹ טְהוּר שֶׁשִּׁיף לְאָדָם אַחֵר. הַדְּעָה הִיא שֶׁכָּכֵל הַנִּרְאָה זֶה נְטָמֵא.

זִרְכֵי הַחֲסִידוֹת / אֶהֱבֵת יִשְׂרָאֵל

בְּחוֹר נִכְנַס פְּעַם לִיחִידוֹת אֶצֶל הַרְבֵּי וּבִקֵּשׁ עֲצָה לְכוּ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ אֶהֱבֵת יִשְׂרָאֵל. הַרְבֵּי אָמַר לוֹ לְלַמֵּד מִשִּׁיחוֹתָיו שֶׁל הַרְבֵּי הַרִּי"צ.
לְהֵלֵךְ נִבְיָא קָטַע מִדְּבָרֵי הַרְבֵּי הַרִּי"צ בְּשִׁיחוֹתָיו:
חֲסִידִים נִהְגוּ לִוְמַר אִישׁ לְרַעְהוּ "בְּלַחֵם שֶׁה' נָתַן לִי, יֵשׁ חֶלֶק שֶׁשִּׁיף לָךְ אוֹ לְיְהוּדֵי אַחֵר, אִם אֲנִי אֶקַּח זֹאת זֶה כְּאֵלּוֹ גִּנְבָה".
אֶחָד הַחֲסִידִים שֶׁהִרְאָה זֹאת לְפַעַל בְּמַעֲשָׂיו הִיָּה תְּלַמֵּיד חֶכֶם עֲצוּם. הוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַגְּמָרָא עִם

רש"י ותוספות בעל פה. בעבודתו היה נוהג לנסע למסחר לעירות רחוקות. ולכל מקום אליו נסע, יכל ללמד ללא ספרים שלא היו מאד מצויים בתקופה זו. אם העסקים הצליחו יותר ממה שצפה והוא הרויח יותר בסוף מהרגיל, הוא אמר שבטח הגיע לביתו מכתב מהרבי המבקש צדקה. או שאיזה משלח (שאוסף כסף) מסתובב בעירה בה גר. ה' נתן לו הרחבה כדי שיוכל לעזור ליהודי אחר.
זוהי אהבת ישראל!

(ספר השיחות תרצ"ט עמוד 338)

תפלה / לכה דודי

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה ציפה בת ר' שמעיה ע"ה גודמן

בתפלת ליל שבת שרים פיוט מיחד: "לכה דודי לקראת כלה..." . לכה דודי נכתב על ידי המקבל ר' שלמה אלקבץ שהיה גם גיס ותלמיד של המקבל רבי משה קורדובירו (הרמ"ק).

שמו של רבי שלמה הלוי רמוז בלכה דודי, התוכלו למצוא?

הפזמון החוזר "לכה דודי", משמעו שיוצאים לקבל את פני הכלה, השבת. מדוע קוראים לשבת כלה? המדרש מספר שבאשר ה' ברא את העולם, לשבת היתה תלונה. לכל ימות השבוע יש בן זוג כמו חתן וכלה,

ליום ראשון היה את יום רביעי, שבו נבראו מאורות. בשני וחמישי נבראו דברים הקשורים לשמים ולמים. בימים שלישי וששי נבראו דברים הקשורים לאדמה... אבל שבת, נותרה לבדה!

ה' אמר לשבת שבני ישראל יהיו בן הזוג שלה - החתן.

בהר סיני, ה' מזכיר על כן: זכור את יום השבת לקדשו - זכרו ששבת היא המקדשת לכם - בת הזוג שלכם ועליכם לקדש אותה כמו בעל המקדש את אשתו. זו הסבה גם מדוע בקרב חלק מקהלות ישראל נהוג לומר שיר השירים בכניסת שבת היות ומדבר בו על הקשר בין עם ישראל לבין ה' במשל של חתן וכלה.

(ראה "ואני תפלתי" של הרב ניסן מינדל)

גאולה ומשיח / שבת ומשיח

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרים צימעל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

אחד הדברים שאומרים על שבת בפיוט "לכה דודי" הוא "סוף מעשה במחשבה תחלה". שבת היא הדבר האחרון שנברא בששת ימי בראשית, אולם היתה המחשבה הראשונה של ה'.

ה' רצה את השבת מתחילת הבריאה שבה תסתיים הבריאה.

בן הדבר לגבי הגאולה שגם אותה משוים לשבת.

למרות שהגאולה היא בסוף זמנו של העולם, זוהי מחשבה תחלה - ה' תכנן זאת מהתחלה ששבת תהיה בסוף, הגאולה היא הסבה לשמה ה' ברא את העולם והכל מתכנן עבורה.